

Z domova

Záhada transportu KL 3

Před 75 lety nacisté spustili jednu z největších poprav československých politických vězňů.

Martin Jindra
historik ÚSTR

V roce 1945 si dlouholetý uherskobrodský husitský farář Oskar Malý do svého deníku zapsal: „Bratr farář Babula stupňuje svou ilegální činnost.“ Nemýlil se. Rudolf Babula - Malého nástupce v uherskobrodské náboženské obci - se skutečně zapojil do domácího protinacistického odboje. Působil v protinacistické organizaci Obrana národa.

Později se přidal k představitelům odbojové skupiny Hnutí za svobodu na Uherskobrodsku a ke spolupracovníkům paraskupin Clay a Carbon.

Již v roce 1943 byl dvakrát vyšetřován zlínským gestapem, ale vždy byl pro nedostatek důkazů propuštěn. Osudným se mu stal až 13. únor 1945.

Ztracený transport

Když se po odsouzení svatebním obřadu vracel Rudolf Babula domů, byl kolem poledne ve svém domě zatčen příslušníky brněnského gestapa. Stačil se jen rozloučit s manželkou a šestiletým synem Václavem. Tušil, že je to naposledy.

Odvezli ho do obávané věznice v Kounicových kolejích v Brně, kde prožil muka brutálního vyšetřování. Přesto vytrval a nikoho ze svých spolupracovníků neprozradil. Napak věren svému přesvědčení dokázal vyznat: „Vy mne nebudete soudit, tam ten mne bude soudit,“ ztrápeně pronesl ukazujíc přitom prstem nahoru.

Na celé č. 71 s ním byl gymnazista Miloslav Horák. Od něj víme, že měl farář Babula po celou dobu vazby ruce svázané za zády, jenom při jídle mu byla pouta snáta, dále že byl fyzicky týrán a odmítl nabídku ke spolupráci.

Tím zpečetil svůj osud.

Zavražděn Rudolfa Babulu popravili v dubnu 1945. Snímek pochází z pietní trziny po válce.
2x foto: UAM ČČSH a archiv Martina Jindry

Nepromluvil Farář Československé církve Rudolf Babula spolupracoval s českými parašutisty. V chrámu M. Jana Husa v Uherském Brodě má pamětní desku.

Před transportem z Brna odvezl farář studentovi Horákovi svůj snubní prsten a pověřil ho předáním vzkazu manželce a synovi.

V noci 6. dubna 1945 Rudolfa Babulu z cely odveklí do velkého sálu Kounicových kolejí, kde již byli někteří vězňi určeni k transportu. Zde prožil noc.

Ráno 7. dubna ke shromážděným vězňům přibýly ženy z věznice na Cejlu. Všichni byli rozděleni do dvou dobytých vagonů, osádku dalších dvou vagonů tvořily stráže SS a jejich rodiny. První zastávku měl transport v Jihlavě, kde přibýlo dalších osm vězňů, mezi nimi jedna žena. Tam byl transport - označený jako KL 3 - připojen k vojenskému vlaku směřujícímu do Českých Budějovic.

V noci 8. dubna pokračovali vězňi do koncentračního tábora Mauthausen, kam dojezdí druhý den odpoledne.

Mauthausenské podzemí

Osud tohoto transportu, k němuž neexistuje žádná písemná úřední dokumentace, nebyl dlouho znám. Až po válce právník Oldřich Kunc společně s divizním generálem Emilem Fialou po rozsáhlém pátrání zjistili, kde transport „KL 3“ skončil. Podařilo se jim to zejména díky svědectví jediného přeživšího z vlaku - Rakušana Františka Arnolda, který byl v Mauthausenu z transportu vyloučen.

Souhrnnou zprávu o pátrací akci uveřejnil Kunc v říjnu 1945 ve Službě repatriantům, kde uvedl též seznam 194 dohledaných osob z „KL 3“. Mezi nimi najdeme i jméno husitského faráře Rudolfa Babuly.

V koncentračním táboře Mauthausen o transportu nikdo nic nevěděl, proto velitel odmítl vězňi přijmout. Nakonec se nechal přesvědčit.

Po celodenním stání bez jídla

a pítí před politickým oddělením, které bylo doprovázeno bitím od příslušníků SS, byli vězňi na noc umístěni v koupelně.

Druhý den, 10. dubna 1945, všechny vězňi včetně faráře Babuly nacisti zavraždili. Jejich těla byla spálena v novém, výkonnějším krematoriu, které bylo ten den uvedeno do provozu.

Transport „KL 3“ můžeme vzhledem k počtu jeho obětí zařadit k nejpočetnějším hromadným vraždám, které byly spáchány na česko-

10. dubna 1945 bylo v mauthausenském podzemí popraveno 217 Čechoslováků.

slovenských občanů v tomto koncentračním táboře. Přitom všichni vězňi byli popraveni bez rozsudku a necelý měsíc před osvobozením tábora. Podle svědectví mauthausenského vězně Josefa Čuhela bylo 10. dubna 1945 v mauthausenském podzemí popraveno 217 lidí.

Obětavost patří k aktivním principům naplněného lidského života, jak nám ukazuje zkušenost dnešních dnů. Na životních rozhodnutích husitského kněze Rudolfa Babuly a dalších tisíců popravených československých politických vězňů koncentračního tábora Mauthausen si smysl jejich obětí a její hodnotu můžeme velice zřetelně a konkrétně uvědomit.

Místo poprav Koncentrační tábor Mauthausen poblíž Lince v Rakousku. Foto: Profimedia